

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5CoCsp/34/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8218202044
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8218202044.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Karola Krochtu a JUDr. Eduarda Valenčina v právnej veci žalobkyne: C. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom O.F. XXX/XX, XXX XX L., právne zastúpenej advokátom: Mgr. Matúš Macko, so sídlom Karpatská 804/10, 089 01 Svidník, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o vydanie bezdôvodného obohatenia a o vyslovenie neprijateľných zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 1Csp/85/2018 - 117 zo dňa 08.06.2021 takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok.

II. Priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči žalovanému s tým, že o výške tejto náhrady i náhrady trov prvoinštančného konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalovanému uložil povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie v sume 857,- Eur s 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 520,- Eur od 12.10.2018 do zaplatenia, ako aj s 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 337,- Eur od 12.10.2018 do zaplatenia, a to všetko v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. II. určil, že zmluvná podmienka v bode 17 „Všeobecných podmienok poskytnutia úveru“ k úverovej zmluve č. XXXXXXXXXX z 22.04.2010 v znení cit. „Zmluvné strany sa dohodli v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom.“ je neprijateľná. III. určil, že zmluvná podmienka v bode 12 „Všeobecných podmienok poskytnutia úveru“ k úverovej zmluve č. XXXXXXXXXX z 22.04.2010 v znení cit. „Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.“ je neprijateľná. IV. určil, že zmluvná podmienka v bode 17 „Všeobecných podmienok poskytnutia úveru“ k úverovej zmluve 2 č. XXXXXXXXXX z 25.11.2009 v znení cit. „Zmluvné strany sa dohodli v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom.“ je neprijateľná. V. žalobkyni priznal voči žalovanému 100% nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania.

2. Právne odôvodnil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie podľa ust. § 290, § 298 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej CSP). Podľa § 3 ods. 3 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, podľa § 497 Obchodného zákonníka. Podľa § 39, § 100 ods. 1, § 107 ods. 1, 2, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 5, § 54 ods. 1, 2, § 451 ods. 1, 2, § 457 Občianskeho zákonníka. Podľa § 2 písm. a), b), § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 2, 3, 4, § 8 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z.

3. Súd prvej inštancie k úverovej zmluve 1 č. XXXXXXXXXX z 22.04.2010 uviedol, že záväzkový vzťah založený medzi žalobkyňou a žalovaným touto úverovou zmluvou je spotrebiteľského charakteru, pretože žalovaný ako právnická osoba poskytol žalobkyni ako fyzickej osobe úver v rámci predmetu svojho podnikania, pričom žalobkyňa čerpala úver ako fyzická osoba, nie podnikateľka, hoci mala v tom čase oprávnenie na výkon podnikania. Preto nemôžu byť pochybnosti o použití ustanovení Občianskeho zákonníka na posúdenie celej úverovej zmluvy 1. Vráťane podmienok za ktorých bol úver poskytnutý ako aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru. Súd prvej inštancie ustálil, že uplatnený žalobný nárok žalobkyni je procesne prípustný a bolo sa ním potrebné meritórne zaoberať. Súd prvej inštancie konštatoval, že spotrebiteľ vždy môže žiadať prehodnotiť tento vzťah hlavne v dôsledku početnej judikatúry slovenských súdov v obdobných právnych veciach a následne môže vyvodiť ešte z takto určenej neprijateľnej podmienky konzekvencie, tak ako mu Občiansky zákonník ako aj zákon na ochranu spotrebiteľa umožňuje (rozsudok Súdneho dvora EÚ C-240/98, C-244/98; napr. Krajský súd v Prešove sp. zn. 18Co 63/2018 z 12.09.2018). V spojitosti s dojednaním v bode 17 „Všeobecných podmienok poskytnutia úveru“ k úverovej zmluve 1 č. 800500562 z 22.04.2010, podľa ktorej cit. „Zmluvné strany sa dohodli v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom.“, súd prvej inštancie konštatuje, že takáto dohoda z hľadiska súdnej kontroly zákonnosti neobstoí, pretože sa ňou obchádza cit. § 52 ods. 1 a nasl. OZ a teda v spojení s cit. § 39 OZ je takáto dohoda neplatnou, pretože už samotný charakter zmluvných strán (dodávateľ a spotrebiteľ) predurčuje charakter tejto zmluvy, ako zmluvy spotrebiteľskej spravujúcej sa prednostne režimom spotrebiteľskej právnej úpravy, ak je to v záujme spotrebiteľa. Neprijateľnosť tejto zmluvnej podmienky súd prvej inštancie vidí v tom, že podľa § 54 ods. 1 OZ sa zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou nemôžu odchýliť od ustanovení Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa. Je nesporné, že žalobkyni ako spotrebiteľke v predmetnom záväzkovom vzťahu so žalovaným ako dodávateľom, poskytuje väčšiu ochranu jej práv, právna úprava zakotvená v Občianskom zákonníku a nie v Obchodnom zákonníku, keďže ju vo vzťahu s dodávateľom chráni ako slabšiu zmluvnú stranu. Preto dojednanie, že záväzkový vzťah medzi stranami sporu sa bude riadiť ustanoveniami Obchodného zákonníka, je zmluvným dojednaním, ktoré sa odchyľuje od ustanovení Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa. Zároveň mal súd prvej inštancie za to, že uvedená zmluvná podmienka nebola dojednaná individuálne, žalobkyňa nemohla ovplyvniť obsah „Všeobecných podmienok poskytnutia úveru“, pričom tieto „Všeobecné podmienky poskytnutia úveru“ žalobkyňou neboli ani podpísané. Súčasne súd prvej inštancie podotkol, že z jeho činnosti je mu známe, že uvedené dojednanie o aplikácii Obchodného zákonníka, ktoré dojednanie žalovaný používa v ním dojednávaných spotrebiteľských zmluvách, bolo už opakovane právoplatnými rozhodnutiami súdov určené za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie v tomto prípade využil jemu zákonom dané oprávnenie podľa cit. § 298 ods. 2 CSP a vo výroku II. tohto rozhodnutia vyslovil dojednanie v bode 17 „Všeobecných podmienok poskytnutia úveru“ k úverovej zmluve 1 č. 800500562 z 22.04.2010, za neprijateľné a teda za neplatné.

4. Okrem toho súd prvej inštancie v súlade s ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka považoval za neprijateľnú a neplatnú aj zmluvnú podmienku v bode 12 „Všeobecných podmienok poskytnutia úveru“ k úverovej zmluve 1 č. XXXXXXXXXX z 22.04.2010, podľa ktorej cit. „Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.“ Podľa súdu prvej inštancie toto ustanovenie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (žalobkyne). Uvedená zmluvná podmienka je vyjadrená na predtlačenom formulári a nie je individuálne dojednaná, teda žalobkyňa nemala možnosť ovplyvniť túto časť dohody o poplatku predstavujúcom úrok a náhradu nákladov za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere, jedinou jej možnosťou bolo takýto návrh prijať alebo odmietnuť. Okrem toho nemožno opomenúť ani skutočnosť, že výška poplatku za poskytnutie úveru žalobkyni predstavovala v tomto prípade 52 % poskytnutých prostriedkov za obdobie štyroch mesiacov, čo v ročnom vyjadrení by znamenalo odplatu 208 % ročne s tým, že v zmysle uvedeného dojednania v bode 12 „Všeobecných podmienok poskytnutia úveru“ k úverovej zmluve 1 č. XXXXXXXXXX z 22.04.2010 mal 1/3-inu z tohto poplatku predstavovať úrok, takže v danom prípade mali byť poskytnuté žalobkyni úverové prostriedky s úrokom 69,33 % ročne. Úroky v takejto výške, a rovnako tak aj celý poplatok v sume 520,- Eur za poskytnutie úveru v sume 1 000,- Eur na obdobie štyroch mesiacov považoval súd prvej inštancie za prejav občianskoprávnej úžery a to je bez ďalšieho dôvodom pre záver o jeho absolútnej neplatnosti

pre rozpor s dobrými mravmi podľa cit. § 39 OZ účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy 1. V súlade s judikatúrou a zákonom, sa za odplatu úveru považujú nielen dohodnuté úroky ako odmena, ale aj akákoľvek platba zo strany spotrebiteľa žalovanému (dodávateľovi) bez ohľadu, či ju tento v zmluve alebo podmienkach označí, ako napr. poplatok, náklady za vypracovanie, na administratívu a podobne. Navyše zo „Všeobecných podmienok poskytnutia úveru“ k úverovej zmluve 1 č. XXXXXXXXXX z 22.04.2010 nevyplýva, za čo konkrétne spotrebiteľ (žalobkyňa) mal administratívny poplatok platiť. Zo žiadneho zmluvného dojednaní nevyplýva, aké konkrétne služby, či protiplnenia žalovaný žalobkyni za poplatok poskytne, pričom pri poplatkoch zo spotrebiteľského úveru je nevyhnutné, aby sa nimi platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi, ktoré je aj v jeho záujme. Zároveň súd prvej inštancie podotkol, že to, že právna úprava explicitne nelimituje výšku poplatku ešte neznamená, že žalovaný je oprávnený požadovať jeho zaplatenie v ľubovoľnej výške, pretože dojednanie poplatku podlieha prieskumu súdom vo svetle princípu dobrých mravov civilnoprávnej úžery a v neposlednom rade prieskumu v súlade s cit. § 53 OZ. Ani v danej veci žalobkyňa nebola s podstatou tohto poplatku oboznámená a tento nebol ani náležite špecifikovaný, keďže sa viaže na bližšie neurčené náklady na vypracovanie a uzavretie zmluvy. Poplatok, ktorý presahuje polovicu sumy poskytnutého úveru nemôže ani pri najlepšej vôli predstavovať výdavky spojené s administratívnou činnosťou. Uvedené bolo základom pre záver, kvôli ktorému súd prvej inštancie aj v tomto prípade využil jemu zákonom dané oprávnenie podľa cit. § 298 ods. 2 CSP a vo výroku III. tohto rozhodnutia vyslovil dojednanie v bode 12 „Všeobecných podmienok poskytnutia úveru“ k úverovej zmluve 1 č. XXXXXXXXXX z 22.04.2010, taktiež za neprijateľné a teda za neplatné.

5. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáha voči žalovanému aj vydania bezdôvodného obohatenia a to titulom vrátenia sumy, o ktorú sumu mala žalobkyňa preplatiť žalovaným jej poskytnutú sumu istiny úveru aj o sumu „poplatku“ a to na tom základe, že úverovú zmluvu 1 č. XXXXXXXXXX z 22.04.2010, ktorá bola právnym podkladom pre poskytnutie úveru žalobkyni, je podľa žalobkyne kvôli absencii jej obligatórných zákonných náležitostí potrebné považovať za bezúročnú a bezpoplatkovú. Z uvedeného dôvodu skôr, ako by bol súd prvej inštancie ustálil dôvodnosť a výšku žalobkyňou žalovanej sumy bezdôvodného obohatenia, súd prvej inštancie sa musel, ako s otázkou predbežnou, zaoberať tým, či úverová zmluva 1 uzavretá 22.04.2010 medzi sporovými stranami má alebo nemá všetky zákonné náležitosti v súlade s cit. zákonom o spotrebiteľských úveroch a teda či jej (ne)svedčí bezpoplatkovosť a bezúročnosť, podľa tvrdenia žalobkyne.

6. Keďže úverová zmluva 1 z 22.04.2010 uzavretá medzi stranami sporu má charakter spotrebiteľskej zmluvy v zmysle cit. § 2 písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch, musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa cit. § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy 1.

7. Podľa názoru súdu prvej inštancie neobsahuje zmluva zo dňa 22.04.2010 obligatórne náležitosti podľa v rozhodnom čase účinného znenia cit. § 4 ods. 2 písm. g), h), j) a k) zákona o spotrebiteľských úveroch a to konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru; ročnú úrokovú sadzbu; ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN) v súlade s dobrými mravmi a jej výpočet na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere 1 a taktiež ani priemernú RPMN.

8. V úverovej zmluve 1 nie je uvedený údaj podľa cit. § 4 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch a to je termín konečnej splatnosti úveru, ktorý by v zmysle zákonnej dikcie mal byť uvedený presným označením dňa, mesiaca a roku konečnej splatnosti úveru, pričom v tomto prípade platí, že absenciu tejto zákonom obligatórne vyžadovanej zmluvnej náležitosti nie je možné suplovať (nahradzať) ani údajom o dobe trvania úverového vzťahu (tiež absentuje) a ani údajom o počte splátok, a súčasne od spotrebiteľa vyžadovať, resp. od neho očakávať, že tieto údaje si zo zmluvy sám odvodí (vypočíta, domyslí a pod.) dovoľávajúc sa pritom jeho všeobecných elementárnych znalostí alebo gramotnosti.

9. V úverovej zmluve 1 z 22.04.2010 podľa súdu prvej inštancie taktiež absentuje údaj podľa cit. § 4 ods. 2 písm. h) zákona o spotrebiteľských úveroch a to uvedenie ročnej úrokovej sadzby ako aj uvedenie referenčnej úrokovej sadzby na ktorú by bola naviazaná výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru. Úrok z úveru je jedným z podstatných znakov definujúcich úverovú zmluvu a keďže súd prvej inštancie mal za to, že dojednanie o ňom v danom prípade absentuje, t.j. absentuje dojednanie o podstatnej náležitosti úverovej zmluvy 1, ktorej časť od jej zvyšnej časti nie je možné oddeliť, možno uzavrieť, že zmluva o úvere 1, uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným je neplatná pre jej rozpor so zákonom v zmysle cit. § 39 OZ s poukazom na § 3 ods. 1 OZ, a aj preto medzi jej účastníkmi nastáva režim

bezdôvodného obohatenia podľa cit. § 451 a nasl. OZ, takže aj z tohto dôvodu je namieste, aby si účastníci vrátili navzájom poskytnuté plnenia v zmysle § 457 OZ bez akýchkoľvek úrokov a poplatkov.

10. Ďalším nedostatkom úverovej zmluvy 1 z 22.04.2010 je, že v nej absentuje jej podstatná náležitosť podľa cit. § 4 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch a to je uvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN), ako aj uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, t.j. v úverovej zmluve 1 nie je uvedená RMPN ani explicitný a pre spotrebiteľa zrozumiteľný jej výpočet na základe údajov platných v čase uzatvorenia úverovej zmluvy 1, s prehľadným uvedením všetkých predpokladov k jej výpočtu použitých. RPMN vyjadruje reálnu cenu spotrebiteľského úveru a je kľúčovým ukazovateľom pre porovnanie výhodnosti úverov od rôznych úverových inštitúcií. Je to teda pre spotrebiteľa najdôležitejší ukazovateľ ceny úveru, pretože okrem úrokovej miery v sebe zahŕňa aj ďalšie iné poplatky súvisiace s úverom ako napr. poplatok za vybavenie účtu, poistenie úveru, ak je podmienkou pre získanie výhodnejšieho úroku, a iné, prepočítané na jeden kalendárny rok. Inými slovami RPMN vyjadruje celkové náklady, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za požičanú sumu, keďže zohľadňuje nielen úrok, ale aj ostatné poplatky súvisiace s úverom. Súd prvej inštancie mal za to, že v danom prípade v úverovej zmluve 1, nie sú v súlade s dikciou cit. § 4 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch prehľadne uvedené ani všetky potrebné údaje, žalovaným (dodávateľom) použité pre výpočet RPMN, pretože nie je úlohou spotrebiteľa hľadať a „pátrať“ v úverovej zmluve, či táto obsahuje všetky potrebné údaje pre výpočet RPMN, o ktorých spotrebiteľ napokon ani len nemá vedomosť, ktoré všetky údaje to sú (teda nevie ani ktoré má hľadať) a aj preto spotrebiteľ má mať prehľadne a na jednom mieste sprístupnené všetky tieto vstupné údaje k výpočtu RPMN použité.

11. Napokon v úverovej zmluve 1 z 22.04.2010 absentuje aj uvedenie priemernej RPMN, ako obligatórnej zmluvnej náležitosti podľa cit. § 4 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch.

12. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie dospel k jednoznačnému záveru dôvodnosti uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobkyni z úverovej zmluvy 1 z 22.04.2010, spočívajúceho v sume o ktorú žalobkyňa preplatila sumu jej reálne poskytnutého úveru (1 000,- Eur) o sumu pripadajúcu na jej príslušenstvo, k úhrade ktorého nebola žalobkyňa povinná, keďže v zmysle cit. § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch, je potrebné pre absenciu vyššie uvedených zákonných náležitostí považovať úverovú zmluvu 1 z 22.04.2010 za bezúročnú a bezpoplatkovú. Pokiaľ ide o výšku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, z vykonaného dokazovania (z úverovej zmluvy 1, ako aj z výpisu z klientskej zóny žalovaného, ktoré výpisy žalovaný nespochybnil) je zrejme, že žalobkyni bol reálne poskytnutý úver v sume 1 000,- Eur, pričom žalobkyňa zaplatila na jeho splatenie sumu 1 520,- Eur, takže možno mať za to, že žalovaný sa na úkor žalobkyne obohatil o sumu príslušenstva, ktoré žalobkyňa pre bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru nebola povinná platiť a to v sume 520,- Eur (1 520 - 1 000), ktorej zaplata sa žalobkyňa podanou žalobou domáha a ktorú sumu súd prvej inštancie žalobkyni z úverovej zmluvy 1, aj priznal, tak ako to je uvedené vo výroku I. tohto rozhodnutia.

13. Súd prvej inštancie mal za to, že v danom prípade je potrebné aplikovať desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu, pretože konanie žalovaného, ktoré viedlo k jeho bezdôvodnému obohateniu považuje súd prvej inštancie za úmyselné. Žalovaný je obchodnou spoločnosťou a je poskytovateľom spotrebiteľských úverov na profesionálnej báze, preto sa predpokladá u tejto spoločnosti vyššia odborná úroveň a dodržiavanie právnych predpisov vzťahujúcich sa na poskytovanie spotrebiteľských úverov. Žalovaný pri uzatváraní zmlúv koná evidentne úmyselne so snahou dosiahnutia zisku. Preto takýto subjekt nesie aj oveľa väčšiu zodpovednosť za férové pravidlá pri poskytovaní úveru a dôsledky z porušenia týchto zákonných povinností. Ak žalovaný obchádzala zákon o spotrebiteľských úveroch neuvedením všetkých požadovaných náležitostí, toto jeho konanie sa nedá hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu. Aj keby súd prvej inštancie pripustil, že žalovaný nechcel dojednať zmluvu so žalobkyňou v snahe získať prospech, ťažko je možné uveriť, že žalovaný nevedel, čo môže takýmto konaním spôsobiť a pre prípad, že sa tak stane, že s tým nebol uzrozumený. Konanie žalovaného nemožno hodnotiť inak, ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech.

14. Podľa súdu prvej inštancie právo žalobkyne na vydanie jej bezdôvodného obohatenia nie je premlčané ani v subjektívnej premlčacej dobe, ktorá začala plynúť odo dňa, kedy sa žalobkyňa dozvedela o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto za neho zodpovedá, t.j. dňa 26.09.2016,

ako to vyplýva z prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS z 19.01.2018. Uvedené je logické aj z toho pohľadu, že žalobkyňa (spotrebiteľka) by sotva platila, ak by už skôr mala vedomosť, že platiť nemusí. Preto neobstojí názor žalovaného, že už v čase, kedy došlo k plneniu nad rámec žalobkyni poskytnutej čiastky úveru jej začala plynúť aj premlčacia doba (arg. slovo „došlo“ ako relevantné no pri objektívnej premlčacej dobe; § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Zákon pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby predpokladá to, kedy sa dotknutá osoba dozvedela o bezdôvodnom obohatení a kto ho na jej úkor získal. Nie teda čas, od kedy sa dozvedieť mala a mohla s poukazom na to, že mala poznať právo. Právny poriadok slovné spojenie „vedieť mal a mohol“ pritom obsahuje v iných prípadoch, no na účely začiatku plynutia premlčacej doby ich zákonodarca nepoužil. Každý je povinný poznať právo, no nikomu nemožno nanútiť povinnosť, aby toto právo vedel aj správne aplikovať. Obdobne aj sudy judikovali, že cit. „Za rozhodujúci pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť dozvedieť sa potrebné skutočnosti už skôr. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná (preukázaná), nielen predpokladaná vedomosť oprávneného.“ (Najvyšší súd SR sp. zn. 3 Cdo 145/2004, sp. zn. 1 Cdo 67/2011, R 25/1986). Inými slovami povedané, nemožno prikázať všetkým bez rozdielu úrovne mysle byť „advokátom“, aj keď ani u advokátov nemožno vylúčiť, že sa o bezdôvodnom obohatení dozvedia až s odstupom času po vykonaní plnenia. Relevanciu má teda to, od kedy sa dotknutá osoba dozvie, že plniť nemala a nie od kedy plnila (Krajský súd v Prešove sp. zn. 20Co 131/2019 zo 17.12.2019). Pokiaľ teda bola v danom prípade žalobkyňou žaloba podaná na súde dňa 26.09.2018, bola podaná v rámci plynutia subjektívnej 2-ročnej premlčacej lehoty plynúcej od 26.09.2016, tak aj objektívnej 10-ročnej premlčacej doby, ktorá mohla začať plynúť najskôr až po zaplatení poslednej štvrtej splátky v 08/2010.

15. Keďže žaloba žalobkyne bola žalovanému doručená 11.10.2018, súd prvej inštancie ustálil, že žalovaný vedel o nároku žalobkyne a o svojej povinnosti plniť najskôr v tento deň, preto od nasledujúceho dňa, t.j. od 12.10.2018 priznal žalobkyni ňou uplatnený úrok z omeškania a to podľa v súlade s v tom čase účinnými právnymi predpismi vo výške 5 % ročne z rozhodnutím prisúdenej sumy bezdôvodného obohatenia 520,- Eur do zaplatenia.

16. K úverovej zmluve 2 č. XXXXXXXXXX z 25.11.2019 súd prvej inštancie uviedol, že v prípade tejto zmluvy rozhodnutím č. k. 7 Csp 94/2016-77 z 08.02.2018 v spojení s potvrdzujúcim rozhodnutím Krajského súdu v Prešove č. k. 18 Co 63/2018-131 z 12.09.2018 už právoplatne ustálili, že záväzkový vzťah založený medzi žalobkyňou a žalovaným touto úverovou zmluvou 2 č. XXXXXXXXXX z 25.11.2009 je spotrebiteľského charakteru, pretože žalovaný ako právnická osoba poskytol žalobkyni ako fyzickej osobe úver v rámci predmetu svojho podnikania, pričom žalobkyňa čerpala úver ako fyzická osoba nepodnikateľka, súd prvej inštancie sa v tomto konaní touto otázkou opakovane nezaoberal a vychádzal z uvedeného právoplatného záveru o spotrebiteľskom charaktere aj tejto úverovej zmluvy 2.

17. Taktiež keďže súd prvej inštancie rozhodnutie č. k. 7 Csp 94/2016-77 z 08.02.2018 v spojení s potvrdzujúcim rozhodnutím Krajského súdu v Prešove č. k. 18 Co 63/2018-131 z 12.09.2018 už tiež právoplatne proklamovali neprijateľnosť dojednania bodu 12 „Všeobecných podmienok poskytnutia úveru“ k úverovej zmluve 2 č. 800500284 z 25.11.2009 v znení cit. „Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.“, súd prvej inštancie sa v tomto konaní touto otázkou taktiež opakovane nezaoberal.

18. Súd prvej inštancie z identických dôvodov ako uviedol pri úverovej zmluve 1 z 22.04.2010 využil jemu zverenú oprávnenie podľa cit. § 298 ods. 2 CSP a vo výroku IV. tohto rozhodnutia vyslovil za neprijateľné a teda za neplatné aj dojednanie v bode 17 „Všeobecných podmienok poskytnutia úveru“ k úverovej zmluve 2 č. 800500284 z 25.11.2009.

19. Obdobne z vyššie podrobne rozvedených dôvodov mal súd prvej inštancie za to, že aj úverovú zmluvu 2 z 25.11.2009, je potrebné považovať v zmysle cit. § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch, za bezúročnú a bez poplatkov, z dôvodu, že v nej taktiež podľa súdu prvej inštancie absentujú obligatórne náležitosti podľa v rozhodnom čase účinného znenia cit. § 4 ods. 2 písm. g), h), j) a k) zákona

o spotrebiteľských úveroch a to doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere; ročná úroková sadzba zodpovedajúca dobrým mravom a to aj v interakcii na to, že úver bol žalobkyni poskytnutý nebankovým subjektom; RPMN a jej výpočet a priemerná RPMN.

20. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie dospel aj v tomto prípade k záveru o dôvodnosti uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobkyni aj z úverovej zmluvy 2 z 25.11.2009, spočívajúceho v sume o ktorú žalobkyňa preplatila sumu jej reálne poskytnutého úveru (800,- Eur) o sumu pripadajúcu na jej príslušenstvo, k úhrade ktorého nebola žalobkyňa povinná, keďže v zmysle cit. § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch, je potrebné pre absenciu vyššie uvedených zákonných náležitostí považovať úverovú zmluvu 2 z 25.11.2009 za bezúročnú a bezpoplatkovú. Pokiaľ ide o výšku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, z vykonaného dokazovania (z úverovej zmluvy 2, ako aj z výpisu z klientskej zóny žalovaného, ktoré výpisy žalovaný nespochybnil) je zrejmé, že žalobkyni bol reálne poskytnutý úver v sume 800,- Eur, pričom žalobkyňa zaplatila na jeho splatenie sumu 1 137,- Eur, takže možno mať za to, že žalovaný sa na úkor žalobkyne obohatil o sumu príslušenstva, ktoré žalobkyňa pre bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru nebola povinná platiť a to v sume 337,- Eur (1 137 - 800), ktorej zaplata sa žalobkyňa podanou žalobou domáha a ktorú sumu súd prvej inštancie žalobkyni z úverovej zmluvy 2, aj priznal.

21. Pokiaľ ide o žalovaným vznesenú námietku premlčania, súd prvej inštancie mal za to, že ani v tomto prípade úverovej zmluvy 2, nebol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčaný, pretože žalobkyňa žalobu podala na súde dňa 26.09.2018, čo vzhľadom na vyššie už uvedené dôvody znamená, že bola podaná v rámci tak plynutia subjektívnej 2-ročnej premlčacej lehoty plynúcej aj v tomto prípade od 26.09.2016 (viď. prehlásenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS č. H 16/18 z 19.01.2018), ako aj objektívnej 10-ročnej premlčacej doby, ktorá mohla začať plynúť najskôr až po zaplatení poslednej tretej splátky vo 02/2010.

22. Pokiaľ ide o úrok z omeškania, žalobkyňa si aj v tomto prípade jeho priznanie uplatnila odo dňa nasledujúceho po dni kedy bola žalovanému doručená žaloba, od ktorej doby súd prvej inštancie žalobkyni úrok z omeškania aj priznal, pretože dňom, kedy sa žaloba dostala do dispozičnej sféry žalovaného, t.j. kedy sa žalovaný reálne dozvedel, že žalobkyňa si voči nemu uplatňuje žalovaný nárok, možno objektívne považovať za deň kedy bol žalovaný podľa cit. § 563 OZ žalobkyňou vyzvaný na toto plnenie. Keďže žaloba žalobkyne bola žalovanému doručená 11.10.2018, súd prvej inštancie ustálil, že žalovaný vedel o nároku žalobkyne a o svojej povinnosti plniť najskôr v tento deň, preto od nasledujúceho dňa, t.j. od 12.10.2018 priznal žalobkyni ňou uplatnený úrok z omeškania a to podľa v súlade s v tom čase účinnými právnymi predpismi vo výške 5 % ročne z rozhodnutím prisúdenej sumy bezdôvodného obohatenia 337,- Eur do zaplata.

23. Z uvedených dôvodov tak súd prvej inštancie uzavrel, či titulom bezúročnosti a bezpoplatkovosti obidvoch úverových zmlúv 1 a 2, žalobkyňa nebola povinná zaplatiť titulom príslušenstva týchto úverov, žalovanej sumu celkovo 857,- Eur (520 + 337), k vráteniu ktorej žalovaný voči žalobkyni, súd prvej inštancie vo výroku I. toho rozhodnutia žalovaného zaviazal.

24. Zároveň súd prvej inštancie prihliadol na potrebu mimoriadnej situácie v súvislosti s následkami pandémie nebezpečnej nákazlivej choroby a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni prisúdenú čiastku v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

25. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie právne podľa ust. § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1, 2 CSP v zmysle ktorých tak konanie plne úspešnej žalobkyni priznal voči neúspešnému žalovanému 100 % nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania. Zároveň konštatoval, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

26. Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalovaný. Právne odôvodnil svoje odvolanie podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Konštatoval, že žalobca so žalovaným uzatvoril dňa 22.04.2010 zmluvu o úvere č. 800500562, ktorou veriteľ poskytol dlžníkovi úver vo výške 1000,- Eur, ktorý sa dlžník zaviazal vrátiť o príslušný poplatok vo výške 520,- Eur. žalobca uhradil svoj záväzok dňa 30.08.2010. V celom rozsahu teda v prípade určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky nezakladal by takýto rozsudok

žiadne nové práva, ale povinnosti. Nebol by ani vykonateľným ani aplikovateľným. Okrem toho žalobcov nárok je v celom rozsahu premlčaný v dvojročnej subjektívnej a trojročnej objektívnej lehote. To isté konštatoval žalovaný i čo do zmluvy zo dňa 25.11.2009 č. XXXXXXXXXX, ktorou veriteľ poskytol dlžníkovi úver vo výške 800,- Eur, ktorý sa dlžník zaviazal vrátiť o príslušný poplatok vo výške 337,- Eur. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že žalobca uhradil svoj záväzok dňa 21.04.2010 v celom rozsahu a podľa v prípade určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky nezakladal by takýto rozsudok žiadne nové práva alebo povinnosti, nebol by ani vykonateľným ani aplikovateľným aj čo do tejto úverovej zmluvy žalobca považoval nárok v celom rozsahu za premlčaný v dvojročnej subjektívnej ako aj trojročnej objektívnej lehote. Spornú zmluvu o úvere nemožno považovať za zmluvu v spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a preto nie je na mieste vsťahovať na ňu výlučne ustanovenia Občianskeho zákonníka. Zmluva bola uzavretá podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka a v zmluve je výslovne určený účel uzatvorenia zmluvy- podnikanie. Preto je dlžník vyňatý spod statusu spotrebiteľa. Okrem toho žalobca v žiadosti o úvere zo dňa 22.04.2010 svojim podpisom potvrdil účel použitia finančných prostriedkov za účelom podnikania. V čase uzatvorenia zmluvy, nebol účinný žiadny všeobecný záväzný právny predpis podľa ktorého by bola stanovená maximálna prípustná výška úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov. Možno teda vychádzať iba z ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Nemožno sa dovolávať údajov výlučne bánk. Definovanie o výšky odplaty odkazom na údaje bánk bolo možné len na základe § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka účinného do 31.10.2008. Je logické, že s ohľadom na výrazne nižšie podnikateľské riziko sú úroky považované nebankovými veriteľmi vyššie ako obvyklé bankové úroky. Pre zistenie obvyklého úroku pre tento typ pôžičky je nutné zistiť aká výška úrokov bola požadovaná obdobnými podnikateľskými subjektami v prípade zmlúv o krátkodobej pôžičke a úvere v určitom období. Pokiaľ ide o samotnú výšku príslušného poplatku tento v čase uzatvorenia zmluvy o úvere dlžníkovi vyhovoval keďže nič voči jeho výške nenamietal. Zmluvou o úvere uzatvorila peňažné prostriedky od veriteľa prevzal. Teda bolo na dobrovoľnom rozhodnutí dlžníka či na dané podmienky úverovej zmluvy pristúpi alebo nie. Pokiaľ ide o výšku príslušného poplatku, tento je v zmluve o úvere dostatočne jasne uvedený, výrazne napísaný, je uvedený hneď pri sume poskytnutého úveru, teda dlžník musel vedieť posúdiť hodnotu protiplnenia a mal okamžite pri podpisovaní zmluvy o úvere vedomosť aká je cena úveru. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/343/2013 z ktorého citoval. Zároveň konštatoval, že žalobca svoju vôľu uzavrieť zmluvu o úvere potvrdil svojim podpisom. Bol si vedomí svojich záväzkov vyplývajúcich z predmetnej zmluvy. Vážnosť vôle nie je možné zamieňať s ľahkovážnosťou spotrebiteľa. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok SDEÚ zo dňa 16.07.1998: Gut Springenheide GmbH, Rudolf Tusky v. Oberkreisdirektor des Kreises Steinfurt - Amt für Lebensmittelüberwachung. V zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie bola táto definícia prenesená aj do sekundárneho práva Európskej únie, konkrétne do Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005. Nedostatok opatrnosti spotrebiteľa taktiež nespôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu. V tejto súvislosti poukázal žalovaný na rozsudok Súdneho dvora zo dňa 12.01.2006 sp. zn.: C-361/04. Zároveň citoval z ust. § 39 Občianskeho zákonníka a konštatoval, že Občiansky zákonník spája neplatnosť právneho úkonu na prvom mieste s právnym úkonom, ktorý svojim obsahom či účelom odporuje zákonu. Z hľadiska absolútnej neplatnosti právneho úkonu je dôležitý efekt z tohto konania, t.j. nedovolenosť právneho úkonu (rozpor so zákonom). Žalovaný ďalej uviedol, že jednotlivými splátkami sa hradí najprv istina poskytnutého úveru a po úhrade jej istiny sa uhrádza zostatok poskytnutého úveru (úroky, poplatok). Započítanie celej sumy splátok sa hradí najprv na istinu a až tak na úrok a poplatok v prospech dlžníka, pretože v prípade nezaplatenia niektorej splátky alebo omeškania dlžníka s platbou splátky dôjde skôr k zníženiu istiny z ktorej by sa žalobca ako veriteľ mohol uplatňovať zákonné úroky z omeškania. Skutočnosť načo konkrétne bol žalobcom následne poskytnutý úver aj využitý žalovaný neskúma, nakoľko je to pre neho už nepodstatná informácia. Žalobca ako dlžník navyše nemá zo žiadneho zákona informačnú povinnosť voči veriteľovi aby preukazoval skutočné použitie finančných prostriedkov. V prípade postavenia žalovaného treba akceptovať jeho dobrú vieru s ktorou do právneho vzťahu so žalobcom vstupoval. Žalovaný má za to, že predmetnú zmluvu o úvere nemožno posudzovať z hľadiska náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch nakoľko táto nespadá do režimu spotrebiteľských zmlúv z dôvodu, že bola uzavretá medzi dvoma podnikateľskými subjektami. Žalovaný so žalobcom uzatvoril zmluvu o úvere v zmysle Obchodného zákonníka. Následne citoval žalovaný ust. § 451 Občianskeho zákonníka a konštatoval, že zo zmluvy o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon. Žalobca plnil na základe platne uzavretej zmluvy o úvere, predmetná zmluva o úvere nebola nikdy právoplatne vyhlásená za neplatnú. Rovnako tak právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy o úvere nikdy neodpadol a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov. Žalovaný razantne odmieta, žeby z jeho strany došlo k bezdôvodnému obohateniu, preto navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok.

27. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaného nevyjadrila i keď jej bolo na vyjadrenie zasielané prostredníctvom jej právneho zástupcu.

28. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 CSP a contrario s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 18.02.2022 a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

29. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

30. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

31. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalovaný vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobkyňa je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na závery súdu prvej inštancie keď z oznámenia Daňového úradu Prešov pobočka Bardejov zistil, že v tomto období nedisponuje žiadnymi účtovnými dokladmi z podnikateľskej činnosti žalobkyne za obdobie v roku 2010. Uvedené súd prvej inštancie zisťoval k zmluve zo dňa 22.04.2010. Čo sa týka zmluvy zo dňa 25.11.2009 súd prvej inštancie v súlade s pravidlami formálnej logiky vyvodil v bode 25, že rozsudkom č.k. 3Csp/86/2018-131 zo dňa 27.02.2010 súd prvej inštancie vyhodnotil ako bezpoplatkovú a bezúročnú aj úverovú zmluvu č. XXXXXXX zo dňa 23.01.2009 t.j. úverovú zmluvu uzavretú medzi žalobkyňou a žalovaným, ktorá predchádzala k uzavretiu v tomto konaní preskúmvanej zmluve. Súd prvej inštancie zaviazal žalovaného k vydaniu žalobkyňi bezdôvodného obohatenia v sume 544,- Eur. Odvolací súd rozsudkom sp. zn. 3CoCsp/29/2020 zo dňa 29.09.2020 tento rozsudok potvrdil. Dokonca vo veci sa jednalo tiež o neprijateľnú zmluvnú podmienku, že obidve zmluvné strany sa dohodli v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom.

32. V spotrebiteľských sporoch Civilný sporový poriadok v ustanovení § 298 umožňuje súdu v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so

spotrebiteľskou zmluvou. Ak Civilný sporový poriadok v ust. § 298 umožňuje súdu v rozsudku aj bez návrhu vysloviť neprijateľnosť určitej zmluvnej podmienky a dokonca v prípade uloženia povinnosti vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie priamo ukladá povinnosť uviesť vo výroku rozsudku znenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, je nepochybné, že žaloba o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky je prípustným prostriedkom ochrany práv spotrebiteľa.

33. Smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväžiť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstoje ako celok. Súdny dvor dokonca považuje ochranu spotrebiteľa podľa čl. 6 Smernice za tak významnú, že sa má klásť principiálne na roveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku, a to v záujme vyššej kvality života.

34. Rovnako Občiansky zákonník v ust. § 53 ods. 1 priamo uvádza, že spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). S akoukoľvek neprijateľnou podmienkou upravenou v spotrebiteľskej zmluve sa spája sankcia neplatnosti, čo priamo vyplýva z ust. § 53 ods. 5 OZ.

35. Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa je zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Vo vzťahu k tomuto právnemu predpisu aj Občiansky zákonník má povahu osobitného predpisu a vo svojich ustanoveniach len dopĺňa všeobecnú úpravu danú zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov o ďalšie osobitné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov. Je to zrejmé z ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na ust. § 52 - § 54 OZ. Jedným z prostriedkov súdnej ochrany je i žaloba na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Ust. § 3 ods. 5 veta prvá zákona č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov priamo umožňuje spotrebiteľovi proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa domáhať sa ochrany svojho práva proti porušiteľovi na súde.

36. Možnosť určenia niektorej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve za neprijateľnú, a teda neplatnú, priamo vyplýva aj z ust. § 53a OZ. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej podmienky alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadost'učinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Zo znenia tohto ustanovenia nepochybne vyplýva, že predmetom konania môže byť i žaloba, ktorou sa spotrebiteľ domáha len určenia neprijateľnosti konkrétnej zmluvnej podmienky.

37. S určením určitej zmluvnej podmienky za neprijateľnú je spojený významný právny následok spočívajúci v tom, že dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi, čo vyplýva z ust. § 53a OZ. Okrem uvedeného takéto určenie má význam aj pre spotrebiteľa, ktorý mal v konaní o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky úspech a to v tom, že mu vzniká možnosť uplatniť si ďalšie právo a to právo na primerané finančné zadost'učinenie v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. K uplatneniu tohto práva totiž nemôže dôjsť kedykoľvek, nakoľko vzniká po tom, čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde.

38. Civilný sporový poriadok v ust. § 137 formou demonštratívneho výpočtu uvádza druhy žalôb. Oproti doterajšej právnej úprave sú v tomto ustanovení zakotvené viaceré zmeny. Ako konštatuje predkladateľ novej právnej úpravy, žaloby na plnenie upravené v písm. a) sú najčastejším druhom civilných žalôb. Splnenie povinnosti môže vyplývať zo zákona, z právnych vzťahov, vrátane vzťahov deliktých, z medzinárodného európskeho práva, atď. Podľa predkladateľa nemalo zmysel špecifikovať v hypotéze právnej normy, z čoho povinnosť vyplýva tak, ako tomu bolo v predchádzajúcej právnej

úprave. Nóvum spočívajúce v zavedení právnej normy obsiahnutej v písm. b) spočíva v rozlišovaní žalôb na splnenie povinnosti a žalôb na vyporiadanie práv typu bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, podielové spoluvlastníctvo, neoprávnená stavba atď. Úplne nová koncepcia je zakotvená v písm. c) a v písm. d), kde sa rozlišuje klasická určovacia žaloba a žaloba o určenie inej právnej skutočnosti podľa písm. d). Záujmom zákonodarcu bolo vylúčiť všetky nepotrebné a nezmyselné žaloby o určenie neplatnosti, resp. platnosti právnych úkonov a iných právnych skutočností, ktoré vyvolávajú ďalšie spory a míňajú sa účelu žaloby určovacej. Pokiaľ ide o naliehavý právny záujem aj tu platilo, že tento nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

39. Zákon č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov, ako aj Občiansky zákonník umožňovali spotrebiteľovi aj formou žaloby na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky domáhať sa ochrany svojich práv v súdnom konaní bez potreby preukazovania naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, nakoľko tento vyplýval z uvedených právnych predpisov.

40. Rovnako nie je možné stotožniť sa s tvrdením žalovaného, podľa ktorého zmluvná úprava o voľbe Obchodného zákonníka nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Podľa dojednania obsiahnutého v zmluvách, vzájomné právne vzťahy sa mali v súlade s ust. § 262 Obchodného zákonníka spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka. Je teda nepochybné, že ustanoveniami Obchodného zákonníka sa mali riadiť všetky vzťahy medzi žalobcom a žalovaným bez akýchkoľvek výnimiek. Obchodný zákonník pritom úpravu neprijateľných zmluvných podmienok neobsahuje. Táto úprava v čase uzatvorenia zmluvy bola obsiahnutá v iných právnych predpisoch a to v zákone č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a v Občianskom zákonníku. Cieľom dojednania o výlučnej aplikácii ustanovení Obchodného zákonníka zo strany žalovaného bolo znemožnenie aplikácie právnych predpisov zameraných na ochranu spotrebiteľa na vzniknutý právny vzťah.

41. Okrem vyššie uvedeného, novela Občianskeho zákonníka účinná od 01.04.2015 doplnila ustanovenie § 52 ods. 2 OZ o tretiu vetu, podľa ktorej na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Právny predpis, ktorého súčasťou je toto ustanovenie, nemá prechodné ustanovenia, čo znamená, že sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred účinnosťou tohto právneho predpisu. Tento záver priamo vyplýva nielen z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 21.04.2015 vydaného vo veci 3MCdo 14/2014, ale aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.05.2015 vydaného vo veci 8MCdo 13/2014.

42. Podľa ust. § 54 ods. 1 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

43. V ust. § 54 ods. 1 OZ je obsiahnuté všeobecné pravidlo, podľa ktorého v prípade uzatvárania spotrebiteľských zmlúv treba dodržiavať právnu úpravu spotrebiteľských zmlúv. Toto pravidlo má pôsobiť aj preventívne, teda slúži na vyjadrenie toho, v akom zmysle má dodávateľ pripravovať podmienky spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sú v zákone zakotvené pre uzatváranie konkrétnych spotrebiteľských zmlúv. Týchto zákonom ustanovených podmienok sa spotrebiteľ nemôže vopred vzdať. Preto by bolo neplatné aj také dojednanie v spotrebiteľskej zmluve, v ktorej by spotrebiteľ dal súhlas na neakceptovanie zákonom ustanovenej podmienky, či obchádzanie niektorej neprijateľnej podmienky, a to by v konečnom dôsledku zhoršilo jeho zmluvné postavenie. Podmienky spotrebiteľských zmlúv upravené v zákone sú vo vzťahu k spotrebiteľovi kogentné, keďže nepripúšťajú odchýlnu úpravu, ktorou by sa zhoršilo postavenie spotrebiteľa. Dojednanie použitia ustanovení Obchodného zákonníka na právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, za situácie, ak v súlade s ust. § 52 ods. 2 OZ, na tieto právne vzťahy sa vždy musia prednostne použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd prvej inštancie preto správne postupoval, ak takúto zmluvnú podmienku vyhlásil za neprijateľnú vo vzťahu k obidvom zmluvám.

44. Podľa názoru odvolacieho súdu sa súd prvej inštancie správne vysporiadal aj s námietkou žalovaného čo do naliehavého právneho záujmu na určení prijateľnosti zmluvných podmienok pokiaľ je už úver zaplatený v celom rozsahu. Odvolací súd v tejto súvislosti odkazuje na judikatúry Slovenských súdov v obdobných právnych veciach, že spotrebiteľ vždy môže žiadať prehodnotiť tento vzťah a môže

vyvodit' ešte z takto určenej neprijateľnej podmienky konzekvencie tak ako mu Občiansky zákonník ako aj zákon o ochrane spotrebiteľa umožňuje.

45. Čo do neprijateľnej zmluvnej podmienky vyjadrenej v bode III. rozsudku, ktorým súd prvej inštancie určil, že zmluvná podmienka v bode 12 všeobecných podmienok poskytnutia úveru k úverovej zmluve č. XXXXXXXXXX z 22.04.2010 v znení cit. „Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou“ je neprijateľná odvolací súd uvádza, že súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že toto ustanovenie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa teda žalobkyne. Uvedená zmluvná podmienka je vyjadrená na predtlačenom formulári a nie je individuálne dojednaná. Teda žalobkyňa nemala možnosť ovplyvniť túto časť dohody o poplatku predstavujúcom úrok na náhradu nákladov za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere. Mohla teda iba návrh prijať, alebo odmietnuť. Výška poplatku za poskytnutie úveru žalobkyni predstavovala v danom prípade 52% poskytnutých prostriedkov za obdobie 4 mesiacov, čo v ročnom vyjadrení znamenalo odplatu 208% pričom 1/3 mal z toho poplatku predstavovať úrok, takže v danom prípade by boli poskytnuté žalobkyni úverové prostriedky s úrokom skutočne 69,33% ročne. Úroky v takej výške a rovnako aj celý poplatok v sume 520,- Eur za poskytnutie úveru v sume 1000,- Eur za obdobie 4 mesiacov považuje i odvolací súd za prejav občianskoprávnej úžery a to je skutočne dôvodom ako to správne uzavrel súd prvej inštancie pre záver o jeho absolútnej neplatnosti pre rozpor s dobrými mravmi podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy zo dňa 22.04.2010.

46. Vo vzťahu k dohode o výške úrokov odvolací súd uvádza, že pri dojednávaní úrokov koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri poskytnutí peňažných prostriedkov uspokojí, bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty za užívanie poskytnutých finančných prostriedkov a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným zásadám poctivosti, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu, sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však úroky neprimerané.

47. Odvolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009, podľa ktorého hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy. Rovnako je potrebné poukázať už na spomínané rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 26/2011, podľa ktorého pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky.

48. Odvolací súd súhlasí i s názorom súdu prvej inštancie, že zmluva neobsahuje aj náležitosti v zmysle § 4 ods. 2 písm. g) Zákona o spotrebiteľských úveroch a to termín konečnej splatnosti v zmysle § 4 ods. 2 písm. h) Zákona o spotrebiteľských úveroch a to uvedenie ročnej úrokovej sadzby ako aj uvedenie referenčnej úrokovej sadzby. Absentuje v nej aj podstatná náležitosť v zmysle ust. § 4 ods. 2 písm. j)

Zákona o spotrebiteľských úveroch v čase účinného znenia a to uvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov ako uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Chýba v nej priemerná RPMN v zmysle § 4 ods. 2 písm k) Zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmlúv. Preto i odvolací súd má za to, že uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobkyni o službu pripadajúcu na príslušenstvo sumy, ktorej jej bola reálne vyplatená a k úhrade, ktorej nebola povinná je na mieste keďže v zmysle ust. § 4 ods. 3 Zákona o spotrebiteľských úveroch možno pre absenciu k vyššie uvedených náležitosti považovať zmluvu za bezúročnú a bezpoplatkovú. Jedná sa tak o zmluvu zo dňa 22.04.2010 kde žalobkyňa preplatila 552,- Eur a zmluvu zo dňa 25.11.2009, kde žalobkyňa preplatila 337,- Eur. spolu teda 857,- Eur tak ako to správne uviedol súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia. Súd prvej inštancie správne vypočítal i úrok z omeškania pri sume 520,- Eur od 12.10.2018 do zaplatenia vo výške 5% a vo výške 5% zo sumy 337,- Eur tiež od 12.10.2018 do zaplatenia.

49. Vo vzťahu k námietke premlčania, ktorou vzniesol žalovaný odvolací súd poukázal na najnovšie závery uvedené v rozsudku Súdného dvora EÚ vo veci C-485/19 zo dňa 22.04.2021, v ktorom súdny dvor uviedol, že: zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnene zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle smernice 93/13 alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami smernice 2008/48, sa vzťahuje 3 ročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu. Ide o bod 66 odôvodnenia o prvej otázke. Zaujímavý je aj bod 64 odôvodnenia z ktorého vyplýva, že preto je potrebné dospieť k záveru, že procesné podmienky, o aké ide vo veci samej, tým, že vyžadujú od spotrebiteľa, aby podal žalobu v lehote 3 rokov od dátumu, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu, pričom k tomuto obohateniu môže dôjsť počas plnenia dlhodobej zmluvy, sú takej povahy, že môžu nadmerne sťažovať výkon práv, ktoré mu priznáva smernica 93/13, alebo smernica 2008/48, a teda že tieto podmienky sú v rozpore so zásadou efektivity (pozri analogické rozsudky z 09.07.2020, Raiffeisen bank BRD Groupe societe generale C-698/18 a C-699/18, EU:C:2020:537, body 67 a 75, ako aj zo 16.07.2020 CAI X Bank balance will vao VIZCAYA Argentária, C-224/19, C-259/19, EU:C:2020:578, bod 91). S uvedenými závermi sa odvolací súd plne stotožňuje. Žalobkyňa podala žalobu na súd dňa 26.09.2018. Vzhľadom na to, že z prehlásenia združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS vyplýva, že dňa 26.09.2016 sa na nich obrátila žalobkyňa s prosbou ohľadom úverovej zmluvy 1 č. XXXXXXXXXX z 22.04.2010 a v tom istom čase sa na nich obrátila aj a prosbou o konzultáciu ohľadom úverovej zmluvy 2 č. XXXXXXXXXX z 25.11.2009 žaloba bola podaná v rámci plynutia subjektívnej dvojročnej premlčacej lehoty a to dňa 26.09.2018. Dodržaná bola aj 10 ročná objektívna premlčacia lehota z dôvodov ako odvolací súd uviedol vyššie.

50. Súd prvej inštancie správne rozhodol i o trovách konania, preto odvolací súd podľa ust. § 387 CSP rozsudok ako vecne správny potvrdil.

51. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že priznal úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči neúspešnému žalovanému s tým, že o výške tejto náhrady i náhrady trov prvoinštančného konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

52. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.